

Lördagen den 29 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 22 i denna månad äfvensom protokollsutdrag för den 28 deennes.

§ 2.

Vid förnyad föredragning af nedannämnda borlagda motioner blef Herr *O. B. Olssons* motion, N:o 99, hänvisad till Stats-Utskottet och Herr *Lars Perssons* motion, N:o 100, till Tillfälligt Utskott.

Vid föredragning af Herr *Mankells* motion, N:o 101, anförde

Herr Ehrenborg: Ehuru jag visserligen hyser så stort förtroende till det Utskott, dit denna motion kommer att hänvisas, att jag är öfvertygad, det motionen skall utan anmaning från mig riktigt bedömas, finner jag mig dock föranlåten att med anledning af förslaget yttra några ord.

Jag finner motionens innehåll vara tvåfaldigt, nemligen dels att religionsundervisningen skulle skiljas från folkskolan, och dels att densamma skulle åläggas presterskapet. Detta sednare yrkande har motionären grundat på det antagande, att presterskapet till ett sådant nytt åliggande eger tid och tillfälle. Men jag vågar betvifva riktigheten häraf. Jag har ock nyligen från kyrkoherdar å landet bekommit en skrifvelse, hvaruti desse uppräknat den stora mängd verldsliga bestyr, som äro presterskapet ålagda, och hvarigenom presterskapet i hög grad distraheras från sin kyrkliga verksamhet. Jag anhåller att inför Kammaren få anföra en del af denna skrift, hvilken jag anhåller måtte, såsom en motvigt emot motionen, få åtfölja remissen till Utskottet.

“Undertecknade, som med smärta gjort och dagligen få göra den sorgliga erfarenheten, att Svenska kyrkans presterskap, åtminstone i större och mer svårskötta församlingar, är så öfverhopadt med verldsliga göromål, att föga tid och krafter återstå för skötandet af det egentliga embetet såsom kyrkans tjenare — ja, att de verldsliga bestyren, synnerligen under nu rådande prestebrist, så taga prestens tid i anspråk, att befattningen dermed i sjelfva verket blifver hans egentliga sysselsättning, den han i första rummet vid laga ansvar måste fullgöra, hvaremot han nödgas att behandla Ordets predikan och den öfriga själavården som en bisak, som i största hast får slarvas undan på de stunder, dem han med

stor möda, och under det sinnet fortfarande är förströdt af de mest mångskiftande åligganden af ekonomisk, juridisk och allehanda annan natur, kan tillkämpa sig: vilja härmed till Eder, såsom Svenska folkets representant vid stundande riksdag, frambära vår klagan öfver detta förhållande, i den förhoppning att Ni måtte göra hvad göras kan för att bereda kyrkans tjenare hjälp eller åtminstone någon lindring med afseende på denna börda. Saken kräfvär så mycket mer uppmärksamhet å lagstiftarnes sida, som de kyrkliga strider, hvilka uppstått och dagligen alltmer uppflamma, borde få taga vår uppmärksamhet något i anspråk. Vi behöfva mer än någonsin för egen del i stillhet ransaka Skriften, mer än någon tid tillföre behöfva vi egna oss åt kyrklig embetsverksamhet i församlingen, synnerligen på den enskilda själavårdens område. Och under allt detta få vi året om jägtas af landshöfdinge-embetet, kronofogden, häradskrifvaren, länsmannen, domaren, statistiska centralbyrån och hundraedets enskilda, hvilka samtliga skola hafva antingen utdrag ur ministerialböckerna, uppgifter eller betyg m. m. Vi skola lemna materialet till statistiken, kontrollera mantalsskrifningarne, skriva ut flera listor på och flera omgångar af betyg åt beväringarne, handhafva en mängd juridiska mål inför Landshöfdinge-embetet, Domkapitlet, Kammarkollegium och hos Kongl. Maj:t, allt efter som omständigheterna kunna påfordra. Vi förbigå hvad vi eljest, mer i enlighet med vårt egentliga embete, hafva att uppgifva och redogöra för till kontraktsprost och domkapitel äfvensom till skolinspektören och dessutom allt bestyr med skolorna. Andra embetsmän hafva ett visst embete att sköta, vi skola utom vårt egentliga embete tjena såsom biträden åt nästan alla öfriga Statens embetsmän. Allt detta är sannt, ty fastän en del verldsliga bestyr blifvit öfverflyttade från pastor på kommunalstyrelsen, så hafva dock andra och flera kommit i stället.“

Hvad vidare angår den del af motionen, som afser religionsundervisningens skiljande från folkskolan, så kan jag ej heller tillstyrka en sådan åtgärd, åtminstone icke för det närvarande. Endast under den önskliga, men ännu aflägsna förutsättningen, att kyrkan egde att sjelf stifta sina lagar och utöfva sin styrelse, och de förhållanden, hvarigenom kyrka och stat under århundraden sammanväxt, vore utredda och upplösta, skulle jag kunna instämma med motionären. Under nuvarande omständigheter kan jag deremot icke tillönska förslaget framgång och vill tillägga, att, så länge syskonbandet emellan kyrkan och Staten icke brustit, har kyrkan och dess tjenare anspråk på att bemötas med undseende från Statens sida, synnerligen som det är Staten, men icke kyrkan, som åtnjutit och åtnjuter den större delen af de fördelar, som anses hafva dem genom deras förening ömsesidigt tillgodokommit.

Motionen hänvisades till Tillfälligt Utskott.

Vidare hänvisades motioner af:

Herr *Mankell*, N:o 102 och 103, till Stats-Utskottet, samt N:o 104 till Tillfälligt Utskott.

Herr *Per Ericsson*, N:o 105, till Lag-Utskottet och N:o 106 till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Ribbing*, N:o 107, och Herr *Jöns Andersson*, N:o 108, till Stats-Utskottet;

Herr *Appeltofft*, N:o 109, till Banko-Utskottet;

Herr *Hornfeldt*, N:o 110, till Lag-Utskottet.

Rörande Herr *Joh. Bergströms* motion, N:o 111, om befrielse för Westerbergslagen, Skinnskattebergs och Norbergs bergslager från skyldighet att erlägga tackjernstionde, anförde:

Herr *Ehrenborg*: Beklagligtvis måste jag ånyo upptaga Kammarens tid, ehuru den i dag, sista motionsdagen, är mera knapp än eljest. Men jag vill yttra mig endast helt kort.

En hvar bland Kammarens ledamöter, som bevistade förra riksdagen, har sig nogsam i minne den grundliga behandling och utredning, som då egnades det ämne, den nu ifrågavarande motionen afser. Hvad beträffar motionärens särskilda yrkande angående Westerbergslagen, så ber jag få erinra att en nedsättning i räntan äfven kommit denna bergslag till del, nemligen genom eftergift af dagsverksräntan, då tackjernstionden fastställdes, ehuru denna eftergift motsvarar föga mer än $\frac{1}{3}$:del af tackjernstionden, eftersom ordinarie rotering der finnes. Westerbergslagen är emellertid härigenom att betrakta såsom i viss mån privilegierad. Men motionären yrkar äfven, att *öfriga bergslager måtte åtnjuta befrielse från tionden, emot åtagande af ordinarie rotering*. Jag har visserligen intet emot att tionden eftergifves i Westerbergslagen, och ville helst att denna för Staten temligen betydelselösa summa af tillsammans omkring 60,000 R:drs belopp öfverallt eftergäfves utan påläggande af något nytt onus; men då det synes mig nästan otänkbart, att Utskottet, efter hvad i frågan passerat, kan föreslå detta, och likaså att någon särskild bestämmelse skulle ske för en viss, delvis privilegierad bergslag, så ber jag få vända uppmärksamheten på tre skäl, som tala för att man på den ytterst ömtåliga frågans närvarande ståndpunkt må undvika att deruti röra, nemligen:

1:o att roterings- och försvarsväsendets organisation är en brännande fråga för dagen, och att det ej vore skäl söka nu inpassa de privilegierade bergslagerna i förhållanden, som måhända snart från grunden förändras;

2:o att om och ur viss synpunkt åtminstone ett sken af rättvisa synes ligga i de privilegierade bergslagernas rotering, då hvarje sådan bergslag betraktas såsom *ett helt*, så uppstår derigenom, efter den hittills skedda utredning, den mest skriande orättvisa mot mängden af *icke* tackjersproducerande hemmansegare inom bergslag; samt

3:o att företrädesvis *de* bergslager, hvilka skulle förlora på att tillbyta sig rotering för tackjernstionde, äro de mest betryckta, från hvilka ock emigration sker i den största utsträckning; och att därför konjunkturen för förändringens genomförande är i högsta grad ogynnsam.

På dessa skäl, och intilldess förslaget kan från Kongl. Maj:t framställas på ett sådant sätt, att den nya bördan icke kommer att drabba dem, för hvilka den blefve en uppenbar rättskränkning, anser jag bättre att det nuvarande förhållandet fortgår, och får på det lifigaste uppmana Utskottet att ej på enstaka förslag i frågan ingå.

Herr J. Bergström: Då Rikets Ständer redan för flera år sedan till bergslagens förmån efterskänkt hammarskatt äfvensom qvarnränta, synes det mig icke vara obilligt, om Riksdagen, då jernhandteringen nu är så betryckt, medgäfvde att tackjernstionden måtte upphöra. Hvad den siste talaren särskildt satt sig emot, synes vara mitt i motionen sist gjorda yrkande om utbyte af tackjernstionde emot ordinarie rotering. Jag kunde visserligen afstå från detta yrkande, som jag anser mindre viktigt än motionens första del.

Herr Ehrenborg: Den siste talarens yttrande, såvidt jag rätt uppfattade detsamma, innehöll ett återkallande af det sednare af de två yrkanden han i motionen framställt. Om så var förhållandet, är jag nöjd dermed, men önskar, att han i bestämdare ordalag måtte uttala sitt återkallande.

Vidare anfördes ej, och blef motionen hänvisad till Stats-Utskottet.

Ytterligare skedde hänvisning af motioner, nemligen af:

Herr *Hedengren*, N:o 112, till Lag-Utskottet;

Herr *Bjerkander*, N:o 113 till Stats-Utskottet och N:o 114 till Lag-Utskottet;

Herr *Leffler*, N:o 115, till Stats-Utskottet;

Herr *Engman*, N:o 116, till Lag-Utskottet;

Herr *P. A. Bergström*, N:o 117, till Tillfälligt Utskott och N:o 118 till Stats-Utskottet;

Herr *Liss Olof Larsson*, N:o 119, till Bevillnings-Utskottet och N:o 120 till Stats-Utskottet;

Herr *Johannes Andersson från Jönköpings län*, N:is 121 och 122, till Lag-Utskottet;

Herr *H. Schmidt*, N:o 123, till Banko-Utskottet och N:o 124 till Lag-Utskottet;

Herr *J. Sjögren*, N:o 125, till Lag-Utskottet;

Förekom Herr *P. Jonssons* motion, N:o 126, om förhöjning af anslaget till utdikningar och vattenaftappningar i de nordliga länen af riket.

Härvid yttrade

Herr Almqvist: Ett uttryck i denna motion anhåller jag att före remissen af densamma få med några ord bemöta, emedan, om detsamma lemnades oanmärkt, det kunde blifva vilseledande för Stats-Utskottet i så måtto, att det hos Utskottet kunde väcka den tanken, att intresset för aftappning af vattensjuka och frostförande trakter inom de norra länen nu skulle vara mindre än förut. Motionären säger nemligen: "Före sistlidne riksdag hade till Styrelsen för väg- och vattenbyggnader inkommit 134 förslag om vattenaftappning af vattensjuka och frostförande trakter, hvarföre arbetskostnaden blifvit beräknad till icke mindre än 1,032,521 R:dr 33 öre. Sedan dess synas inga sådana ansökningar blifvit gjorda, troligen derföre att man skyggat tillbaka för att låta verkställa kostsamma undersökningar utan att deraf skörda någon nytta, alldenstund 1869 års Riksdag nedsatte anslaget för dessa ändamål till hälften af hvad

det förut utgjorde.“ Med anledning häraf befarar jag att, om icke denna uppgift något närmare belyses, Utskottet, såsom jag nyss hade äran att nämna, kunde förledas att tro det intresset för dessa så högst nyttiga och maktpåliggande arbeten nu vore mindre varmt än förut.

Jag tager mig med anledning häraf friheten nämna att, enligt officiella uppgifter från Landtbruksakademiens förvaltningsutskott, dessa utvisa att under år 1868 undersökningar för aftappning af vattensjuka och frostländiga trakter i de norra orterna fortgått i samma skala som de föregående åren. För år 1869 hafva visserligen ännu icke några officiella uppgifter inkommit, men jag tror mig med säkerhet veta, att äfven under detta år undersökningarnes antal icke förminskats. Hvad särskildt Westerbottens län angår ber jag att få nämna en omständighet, som möjligen kan utgöra en orsak hvarföre förhållandet kan synas vara något olika under de tvänne sist förflutna åren mot hvad det tillföre varit. Ar 1868 blef nemligen en af Statens agronomer förordnad att utföra dylika arbeten inom Westerbottens län, hvilken förut icke derstädes tjenstgjort; men obekant, som han var, med trakten och dess förhållanden ansåg han sig icke kunna för det året göra annat än förberedande undersökningar, hvilka han sedermera icke hann afsluta förr än år 1869.

Detta är, efter min tanke, anledningen hvarföre för år 1869 icke några vidare ansökningar i ofvannämnda hänseende inkommit till Konungens Befallningshafvande i Westerbottens län. Att emellertid intresset för dessa arbeten nu är lika stort som förut bevisas bäst derutaf, att trenne agronomer kunna inom detta län finna full sysselsättning. Jag känner visserligen icke med säkerhet antalet af de trenne sista årens undersökningar i och för sådana arbeten inom länet, men jag tror att de uppgå till omkring 40 à 50 stycken. Då handlingarne inkomma, är jag förvisad derom, att de nog komma att utvisa att behofvet af dylika förrättningar nu är minst lika stort om icke större än förut, samt att alltså anslagen härtill ingalunda böra förminskas utan tvärtom, så vidt möjligt är, förhöjas.

Med den erfarenhet jag eger om dessa förhållanden vågar jag påstå, att befolkningen allt mer och mer inser nyttan af dessa arbeten; under de sista två åren har det nemligen visat sig, att, der riktiga afdikningar egt rum, skadan af frost blifvit mindre, och detta har gjort hägen lifvigare att åstadkomma allt flera dylika arbeten.

Som jag förut haft äran att nämna, har jag framställt dessa erinringar för att hos Stats-Utskottet förtaga alla misstankar, som kunna uppstå i fråga om det minskade behofvet af dylika anslag och anhåller derföre att detta mitt anförande vid remissen måtte få åtfölja den nu föredragna motionen till Utskottet.

Herr Staaff: Till hvad den förre talaren anført, vill jag för min del vitsorda, att äfven inom det län jag tillhör, eller Gefleborgs län, behofvet af understöd ifrån detta anslag är synnerligen stort, då derstädes så många förslag till utdikningar blifvit ifrågasatta, att jag tror att, snart sagdt, hela anslaget skulle gå åt, i fall de utfördes allesammans.

Öfverläggningen var slutad. Motionen hänvisades till Stats-Utskottet, dit jemväl skulle öfverlemnas de yttranden, som i anledning af denna motion nu afgifvits.

Slutligen hänvisades motioner af:

Herr *P. Jonsson*, N:o 127, och Herr *Tjernlund*, N:o 128, till Stats-Utskottet;

Herr *Uhr*, N:o 129, och Herr *Kolmodin*, N:o 130, till Lag-Utskottet; Herr *Hierta*, N:o 131, till Lag-Utskottet och N:o 132 till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Hjelm*, N:o 133, och Herr *Norrby*, N:o 134, till Lag-Utskottet; Herr *Wedberg*, N:o 135, till Banko-Utskottet; och Herr *Ehrenborg*, N:o 136, till Stats-Utskottet.

§ 3.

Till motioners afgifvande hade anmält sig:

Herr *Hedin*, som anförde muntligen: Med afsigt har jag afvaktat motionstidens sista dag för att erfaras, huruvida någon riksdagsman inom denna Kammare, utrustad med större auktoritet än en opröfvad nybörjare, skulle väcka den viktiga fråga till lif, hvarom jag nu ämnar väcka motion; men då så icke skett, och då härtill endast torde behövas ett enkelt initiativ, anhåller jag att hos Kammaren få föreslå aflåtande af skrifvelse från Riksdagen till Kongl. Maj:t i fråga om revision af nu gällande strafflag i syfte af straffens lindrande från deras nuvarande orimligt höga grad och latitudsystemets inskränkning. Jag anhåller att vid remissen af motionen vidare få muntligen utveckla mina skäl för dess väckande, och hemställer att den nu måtte bordläggas.

Herr *Hedin* aflemnade derefter sin ifrågavarande motion, N:o 137, angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om revision af nu gällande strafflag i syfte af straffens nedsättning och strafflatitudens minskning.

Motioner afgäfvos vidare af:

Herr *Vult von Steijern*, N:o 138, om eftergift af den vissa hemman inom Hellestads, Risinge och Wånga socknar af Östergötlands län ålagda skyldighet att erlagga förhöjning i åtskilliga af mantalsrättans titlar.

Herr *Sven Nilsson* i Efveröd, N:o 139, om förändrade föreskrifter i klockares aflönande.

Herr Friherre *G. Tamm*:

N:o 140, om underdånig framställning till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning, huruvida Upsala och Stockholms län lämpligen må kunna förenas till ett landshöfdingedöme och Södertörn öfverflyttas till Nyköpings län;

N:o 141, om norra stambanans sträckning från Upsala öfver Söderfors till Margrethill på Gefle—Dala-jernväg samt om anslag åt denna bana till det af Kongl. Maj:t för norra stambanans fortsättande föreslagna belopp.

Herr Altin, som anförde muntligen: Äfven jag anhåller att få väcka en motion, nemligen i fråga om understöd till byggande af en jernbana från Sevala öfver Westerås till Köping. Denna jernvägsanläggning är redan förordad från flera håll, men då jag nu går att väcka särskild motion i ämnet sker det af tvänne skäl; dels derföre att teckningen för denna enskilda jernvägsanläggning redan är fullbordad och uppgår till 500,000 R:dr mera än som behöfs för att kunna motse att bolaget för dess anläggning bör komma till stånd, dels äfven derföre att denna jernväg synes mig böra erhålla en karakter af stambana, såsom blifvande af stor betydelse för dessa. Under sådana förhållanden anser jag den böra tilldraga sig Riksdagens intresse redan innan komitéen afgifvit sitt betänkande i jernvägsfrågorna, och får jag alltså äran föreslå följande:

och uppläste derefter Herr Altin sin ifrågavarande motion N:o 142, om anslags beviljande till en jernvägsanläggning emellan Köping och Sevala, under förutsättning att Thureberg—Sevala-linien blir antagen som norra stambana.

Herr *Lars Pehrsson*, N:o 143, angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om utredning, huruvida icke Staten under vissa vilkor skulle kunna helt och hållet befrias från skyldigheten att pensionera sina embets- och tjänstemän.

Herr *Fr. Petersson* från Calmar län:

N:o 144, om befrielse för Staten från skyldigheten att pensionera sina embets- och tjänstemän.

N:o 145, rörande underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om utredning, huruvida icke reorganisationen af landtmäteristaten lämpligast kunde ske genom rikets indelning i landtmäteridistrikter;

N:o 146, om upphörande mot lämplig vakansafgift af nuvarande båtsmanshållet på Öland;

N:o 147, om upphäfvande af församlingens skyldighet att bygga prestgård och denna skyldighets öfverflyttande på kyrkoherdarne.

Herr *J. Bergström*, N:o 148, om beviljande af anslag till jernvägsanläggning emellan Frövi och Falun.

Herr *Jöns Olsson*:

N:o 149, angående framställning till Kongl. Maj:t om stadgande att arrendespanmålen från Upsala och Lunds akademihemman skall lösas efter medelmarkegångspris m. m.;

N:o 150, om skyldighet för vederbörande embetsverk och tjänstemän att till pröfning upptaga sådana deras embetsåtgärd påkallande handlingar, som direkte med posten till dem insändas.

Herr *Hans Larsson*:

N:o 151, om underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t att några nya oktrojer för enskilda banker med sedelutgifningsrätt icke måtte beviljas;

N:o 152, om reserverande för Riksbankens egna ändamål af Bankens behållna vinst samt om inrättande af en filialafdelning under Riksbanken.

Herr *Magnus Jonsson*:

N:o 153, om upphörande af församlingens skyldighet att bygga och underhålla tiondelada åt sin kyrkoherde samt om förändradt sätt för utgörande af församlingens öfriga byggnadsskyldighet åt pastor;

N:o 154, om ändringar i 16 § 3 mom., 18 § sista mom. och 20 § 1 mom. af gällande Riksdags-ordning.

Herr *O. Nilsson*:

N:o 155, om tillägg till hvad i Kongl. Kungörelsen den 18 December 1823 stadgas rörande in-teckning i hus och byggnader, uppförda å ofria tomtor i städerna;

N:o 156, om ändring i 16 § af gällande Jagtstadga.

Herr *Anders Andersson* i Nyckelby:

N:o 157, om ändring i 6 Kap. 3 § Byggninga-balken rörande dikning grannar emellan;

N:o 158, om skyldighet för Riksbanken att i förhållande till värdet inlösa gammalt silfver- och kopparmynt.

Herr *B. Bengtsson*:

N:o 159, om ändring i 9 § 2 mom. af Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862, angående allmänt ordnande af presterskapets inkomster;

N:o 160, med förslag till åtskilliga ändringar i Kongl. Förordningen om skogarne i riket af den 29 Juni 1866;

N:o 161, om förändrade grunder för utgörande af väg-, bro- och färjebyggnadsskyldighet.

Herr *Johan Jönsson*, N:o 162, om åtskilliga ändringar i gällande bränvinstillverknings-förordning;

Herr *P. M. Gunnarsson*, N:o 163, med förslag till bestämmelser till förtydligande af hvad som blifvit stadgadt i 14 § Riksdags-ordningen;

Herr *G. Haggström*, N:o 164, om ändring i 65 § mom. a) i gällande bankoglemente;

Herr *O. Larsson* från Örebro län, N:o 165, om ändring i Kongl. Förordningen den 28 Juni 1798, i hvad densamma innefattar förbud mot utfärdande af tryckta eller graverade skuldebref;

Herr *P. Walberg*, N:o 166, om begränsning till viss tid af de för-månsrätter, som omförmålas i 17 Kap. 10 och 11 §§ Handels-balken;

Herr *P. Staaff*:

N:o 167, om åtskilliga ändringar i gällande stämpelpappers-förordning;

N:o 168, om ändring af 2 och 3 mom. i 9 § af Kongl. Maj:ts förnyade Förordning angående grunderna för hemmansklyfning och jord-söndring den 6 Augusti 1864;

N:o 169, om utfärdande af en författning, att svenska ångbåtar, som göra regelbundna turer mellan Danska kusterna och Svenska landet, måtte, efter verkställd inklarering, anses och behandlas såsom mellan inrikes ort gående fartyg;

N:o 170, om ändring af 27 § i Kongl. Maj:ts Ordningsstadga för rikets städer.

Herr *M. Ahlgren*, N:o 171, om beviljande af anslag till inrättande af en teknisk undervisningsanstalt i Sundsvall;

Herr *F. Palander*, N:o 172, om erhållande af räntegaranti å den an-lägningskostnad, som beräknats för en jernväg mellan Wexjö och Carls-krona;

Härvid begärdes ordet af Herr Petter Andersson, som yttrade: Då den värde motionären lemnat mig, såsom varande från samma provins som han, tillfälle att genomläsa sin motion, och jag funnit densamma vara fördelaktig och till och med nödvändig för flottan samt gagnelig för hela provinsen Blekinge, ber jag att få förena mig i motionen och önskar den all framgång.

Herr *O. E. L. Dahm*, N:o 173, om beviljande af anslag för en jernvägs byggande mellan Calmar och Emmaboda öfver Nybro.

Herr *O. Wijk*:

N:o 174, om ytterligare minskning af Manufakturdiskontens nuvarande kreditiv i Riksbanken;

N:o 175, om ytterligare nedsättning af Jernkontorets i Riksbanken nu egande kreditiv.

Herr *J. Englander*:

N:o 176, rörande underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om utarbetande af förslag till stadganden angående förmyndarekamrars upprättande;

N:o 177, om förbud för landthandlande att idka handel med vissa varor.

Herr *P. Petersson* från Kronobergs län, N:o 178, om nedsättning i nu stadgadt postporto och rekommendationsafgift för bref.

Herr *L. J. Hierta*:

N:o 179, angående upphäfvande af vissa paragrafer i Giftermålsbalken, som angå och stå i sammanhang med mannens målsmanskap för hustrun;

N:o 180, om upphäfvande af tidningsutgifvares skyldighet att förse tidning med bevillningsstämpel m. m.;

N:o 181, angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om förslag till förändring af 41, 70 och 117 §§ i Konkurslagen den 18 September 1862.

Herr *P. Östman*:

N:o 182, om lönetillökning åt Riksbankens vaktbetjente;

N:o 183, om nedsättning af det till Kongl. Teatern nu utgående statsanslag;

N:o 184, om anslag för anställande af en extra provincialläkare inom Södra Ångermanlands fögderi;

N:o 185, om ändring i lagens stadgande angående egendom, som för gäld ej får utmätas.

Herr *Per Nilsson* från Christianstads län, N:o 186, om upphäfvande af stadgandet i 24 Kap. 10 § Kyrkolagen om visitationsförhör.

Herr *A. P. Bäckström*:

N:o 187, om anslag till utvidgning af skolan i Lule till ett på båda linierna fullständigt elementarläroverk.

N:o 188, om anslag till uppförande af en fyr i Pite skärgård.

Herr Grefve *E. Sparre*:

N:o 189, om indragning af Styrelsen för Statens jernvägsbyggnader samt dessa byggnadsarbetens öfverlemnande åt en särskild afdelning af Trafikstyrelsen eller åt Styrelsen för väg- och vattenbyggnader;

N:o 190, om beviljande af anslag till befordrande af en utsäljningslokal i Paris för svenska industrialster.

Herr *J. G. Granlund*, N:o 191, om Skeninge enklassiga skolas utvidgning till tvåklassig eller åtminstone fortsatt utgående af det åt nämnda skola för närvarande anvisade anslag.

Herr vice Talmannen *Mannerskantz*, N:o 192, med förslag till bestämmelser i fråga om förvandling till soldathåll af det inom Södra Møre härad befintliga båtsmanshåll.

Herr *P. J. Warberg*, N:o 193, om förhöjning af fonden för utdikning af frostlända trakter i rikets norra län och Wermlands fyra nordligaste härad.

Herr *E. Leijer*, N:o 194, om upphäfvande af det stadgande i presterskapets privilegier af den 16 Oktober 1723, enligt hvilket presternas i städerna egande gårdar förklaras fria från borgerligt besvär och tunga.

Herr *P. Sahlström*, N:o 195, om ett tillägg till 2 Kap. 1 § Utsökningsbalken.

Herr *A. Andersson*, från Wermlands län, N:o 196, innefattande förslag att gäld till mindre belopp än 10 R:dr R:mt icke må genom laga åtgärd hos gäldenären uttagas.

Herr *Jonas Jonasson*, N:o 197, derom att 2,000,000 R:dr R:mt må från Riksbankens handels- och näringsdiskontfond öfverflyttas till allmänna diskontfonden.

Herr *S. Johnson* från Jönköpings län:

N:o 198, om sådan förändring i Kongl. Förordningen den 23 Juli 1869, att innehafvare af augmentsräntor förklaras berättigade samma räntor vid uppboordsstämorna uppbära;

N:o 199, om bildande af en pensionsfond åt Statens tjenstemän genom innehållande af vissa procent utaf deras löner.

Herr *T. Ekenstam*:

N:o 200, om tillägg till hvad i 1 Kap. 1 § Handelsbalken rörande lösöreköp är stadgadt;

N:o 201, angående ändring i nu gällande föreskrifter rörande tullbehandlingen af artikeln råsocker.

Herr *G. von Proschwitz*: N:o 202, om ändring i nu gällande grunder för skyldigheten att deltaga i kyrko- och prestgårdsbyggnad;

Herr *S. F. Norin*: N:o 203, om ändring i 27 § af Kongl. Kungörelsen den 20 Maj 1864, angående enskilda banker med rätt att utgifva egna banksedlar;

Herr *C. G. Berg*: N:o 204, derom att för hvarje kanna sprit eller brännvin, som till utlandet exporteras, restitution af tillverkningsafgiften, med tillägg af 10 öre deröfver, måtte till exportören utbetalas;

Herr *Åke Andersson*:

N:o 205, angående dels omreglering af, dels tillökning i de anslag, som af allmänna medel nu utgå för folkundervisningens befrämjande;

N:o 206, om tillägg till lagens nu gällande stadganden rörande rättighet att ransaka efter stulet gods;

N:o 207, angående förändrade bestämmelser i afseende å utfärdande af frejdebetyg;

N:o 208, om ändring i Konkurslagens stadganden rörande tillsättande af Rättes ombudsman;

N:o 209, om skyldighet för tjenare att låta husbonden för hans räkning insätta en del af hans årliga lön i sparbank eller lifrättestanstalt.

Herr *Sven Nilsson* i Österslöf:

N:o 210, om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående vidtagande af åtgärder för utfäende från Danska Geheime-arkivet och andra under offentlig vård stående Danska samlingar af der befintliga handlingar rörande sådana Svenska provinser, som förr tillhört Danska riket.

N:o 211, om beviljande af låneunderstöd för sänkning af Ifösjön i Willands härad af Christianstads län;

N:o 212, angående låneunderstöd för utdikningar och aftappningar af sankta trakter och sjöar inom rikets mellersta och södra län;

N:o 213, om åtskilliga förändringar i rikets försvarsväsende.

Herr *Pehr Pehrsson*:

N:o 214, om beviljande af anslag för upprensande af Olandsån;

N:o 215, om indragning af alla i rikets skärgårdar belägna tullstationer m. m.

Alla nu anmälda motioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskiljdes kl. $\frac{1}{2}$ middagen, men sammanträdde åter

Kl. 6 e. m.

§ 4.

Till afgifvande af motioner hade anmält sig:

Herr *H. B. A. Hansson*, N:o 216, derom att de från arméens förråder till skarpskytteföreningarne utlemnade, till krigsbruk odugliga gevär icke måtte återfordras eller lösen för dem utkrävas;

Herr *S. Ribbing*, N:o 217, om beviljande af ett årligt anslag till lön åt en adjunkt, med tjenstgöringsskyldighet såsom laborator vid den medicinskt-kemiska institutionen vid Upsala universitet;

Herr *C. Wennérus*, N:o 218, om åtskilliga ändringar i gällande strafflag till åstadkommande af lindrigare straffbestämmelser och minskade strafflatituder.

Herr *A. Medin*:

N:o 219, derom att creditsedlar af enskilda banker icke må utgifvas å lägre valör än 20 R:dr;

N:o 220, med förslag till åtskilliga ändringar i jernvägstrafiken äfvensom till nedsättning i nu gällande trafiktaxa;

N:o 221, om beviljande af anslag och lån till trenne särskilda vattenaftappningsarbeten inom Kronobergs län.

Herr

Herr *P. Andersson*:

N:o 222, derom att de för sjöförsvaret afsedde båtsmän, i mån af afgang, måtte ställas på vakans, samt om upphäfvande af åtskilliga rörande rusthållsskyldigheten inom Blekinge utfärdade föreskrifter;

N:o 223, om ändringar i Kongl. Förordningen den 31 Maj 1869 angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller distillerade drycker.

Herr *J. E. Johansson*:

N:o 224, om ändring i Kongl. Förordningen den 20 Januari 1824, angående flyttning eller utrifning af vattenverk;

N:o 225, om norra stambanans fortsättande från Upsala öfver Sala och Krylbo till Storvik samt om underdåniga framställningar angående beviljande af statsbidrag för bibanor dels från Sala till Westerås och dels från trakten af Avesta till Norberg.

Herr *P. Engman*, N:o 226, om ändring af 25 och 27 §§ i Kongl. Förordningen den 21 Mars 1862, om landsting;

Herr *P. Benjaminsson*: N:o 227, derom att, vid nuvarande oktrojers slut, några ytterligare oktrojer för enskilda sedelutgifvande banker icke måtte utfärdas samt, att i stället för sålunda upphörd privatbank måtte inom hvarje län inrättas låneafdelningar under Riksbanken;

Herr *Lars Ersson*:

N:o 228, om grundräutornas och kronotiondens afskaffande samt deras ersättande med förhöjd beviljning;

N:o 229, om förändring i Kongl. Stadgan den 31 Januari 1855 angående justering af mått, mål och vikt.

Herr *H. Hægermarck*:

N:o 230, om ändring af 10 § 2 mom. i Kongl. Förordningen den 20 Juli 1861 angående mantals- och skattskrifningars förrättande;

N:o 231, om tillägg till 9 och 27 §§ i nu gällande Beviljningsstadga;

N:o 232, om tillägg till Kongl. Stadgan den 9 November 1866 angående skiftesverket i riket.

Herr *O. P. Rylander*, N:o 233, om ändring i 19 och 22 §§ af Kongl. Förordningen den 17 Maj 1867 angående villkoren för brännvins tillverkning;

Herr *C. G. Berg*, N:o 234, om tillägg till nu gällande stadganden angående förmyndares skyldighet att redovisa för myndlings medel;

Herr *Jan Andersson*: N:o 235, om anslag för fortsättande af norra stambanan från Upsala öfver Sala, Krylbo och Avesta till Storvik;

Herr *J. A. Forssbeck*:

N:o 236, om ändringar i nu gällande stadganden angående villkoren för tillverkning af bränvin m. m.;

N:o 237, om åsättande af konsumtionsskatt å cigarrer och tobak;

N:o 238, om importtulls läggande å hvetemjöl och korngryn.

Herr *J. F. Fredricson*, N:o 239, om gästgifveri-, håll- och reservskjutsens skiljande från jordbruket samt om anvisande af de för detta ändamåls vinnande erforderliga medel;

Herr *Magnus Jonsson*, N:o 240, om förhöjning i nu gällande lega för kronoskjuts;

Herr *Gunnar Ericsson*, N:o 241, om ändring i 53 § af Kongl. Förordningen den 21 Mars 1862 om landsting.

Herr *O. F. Brunberg*:

N:o 242, om indragning af båtsmanshållet i Blekinge mot erläggande af vakansafgift;

N:o 243, om indragning af Marinregementet;

N:o 244, om ändring i nu gällande stadganden rörande afgiften såväl för tillverkning af brännvin som utminuterung och utskänkning af samma vara i städerna.

Herr *J. Borg*:

N:o 245, om ändring i lagens stadganden rörande delgifning af testamente;

N:o 246, om anslag till allmänhetens undervisande i sättet för s. k. Finska torkriors uppförande.

Herr *Per Nilsson* från Christianstads län:

N:o 247, angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om befrielse från dagsverkksskyldighetens utgörande för innehafvarne af de s. k. hästhemmanen i Skåne m. m.;

N:o 248, om lika rösträtt för alla inom kommun å landet röstberättigade medlemmar, åtminstone i fråga om val till kommunala befattningar.

Herr *J. A. Åstrand*:

N:o 249, angående åtskilliga förändringar i nu gällande Förordning om villkoren för brännvins tillverkning;

N:o 250, rörande förändrade bestämmelser i fråga om utskrifning och tryckning af de hos Riksdagens Kamrar förda protokoll;

N:o 251, derom att de pensioner, hvilka på grund af riksdagsbeslut från statskassan utbetalas, icke må kunna med qvarstad beläggas eller med införsel besväras;

Herr *R. Ehrenborg*, N:o 252, om sammansläende af bergmästare-tjensterna i 5:te och 6:te bergmästaredistriktet;

Herr *Jöns Pehrsson*:

N:o 253, om indragning af nu utgående statsanslag till Post- och inrikes tidningar;

N:o 254, om aflösning under vissa villkor af alla å jorden hvilande grundskatter.

Herr *Ola Månsson*:

N:o 255, derom att några nya sedelutgifvande enskilda banker icke vidare måtte oktroyeras eller ytterligare oktroyer meddelas förutvaraude sådana banker;

N:o 256, om reserverande af Riksbankens hela odisponerade vinst för Bankens egna ändamål;

N:o 257, om ändring af 5 och 6 §§ i 2 Kap. Giftermåls-balken.

Alla nu uppräknade motioner bordlades.

Sammanträdet afslutades kl. 7 eft. midd.

In fidem
H. Husberg.